

KOMENTÁŘ

1. 2. 2022

Sňatky a rozvody v Pardubickém kraji (v úhrnu let 2016 až 2020)

V úhrnu let 2016 až 2020 bylo v Pardubickém kraji oddáno 12 306 párů. Nevěstám v kraji bylo při prvním sňatku v průměru 29,2 let, ženichům 31,9 let. Maximální věkový rozdíl mezi snoubenci činil 45 let. Většina sňatků v kraji se uskutečnila v sobotu. Podle měsíce v roce připadalo nejvíce sňatků na červen. Celkem 5 747 manželství skončilo v úhrnu let 2016 až 2020 rozvodem. Mezi rozvedenými manželstvími převažovala manželství s nezletilými dětmi.

V průběhu roku 2020 bylo v Pardubickém kraji uzavřeno 2 184 sňatků (jedná se o sňatky podle trvalého bydliště ženicha), což byl druhý nejnižší počet v kraji za posledních deset let a zároveň nejnižší počet od roku 2014. I přes nižší počet sňatků v roce 2020, ve kterém se odrazila opatření přijatá proti šíření onemocnění covid-19, vstoupilo do manželství v úhrnu let 2016 až 2020 více párů (o 1 202 více) než v úhrnu let 2011 až 2015. V letech 2016 až 2020 bylo v Pardubickém kraji uzavřeno 12 306 sňatků, přičemž ve většině případů vstupovali ženichové i nevěsty do manželství poprvé (shodně 77,8 % ženichů i nevěst). Podíl sňatků, v nichž byli oba snoubenci svobodní, dosáhl v úhrnu let 2016 až 2020 hodnoty 69,9 %.

Sňatky v ČR a Pardubickém kraji

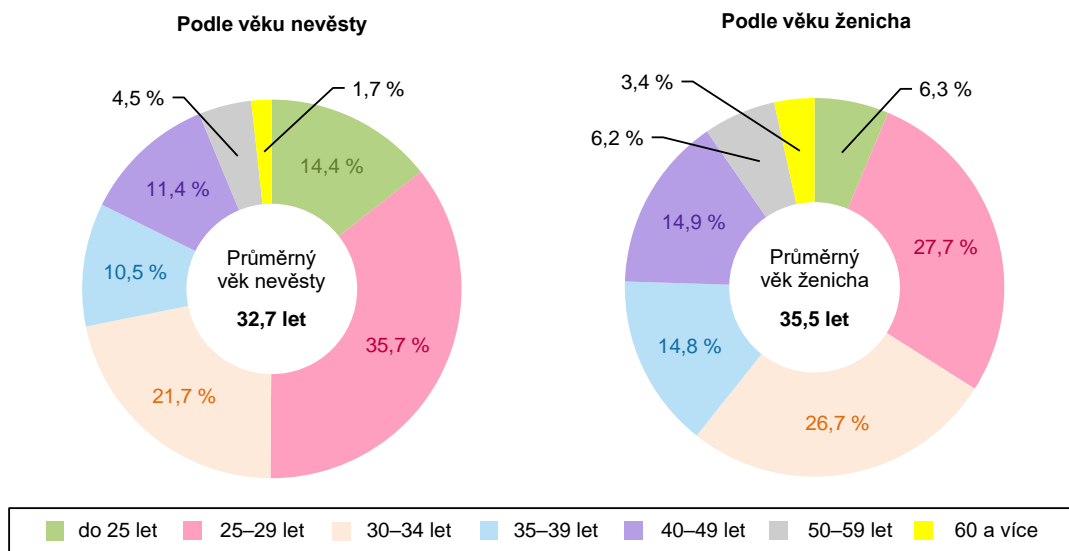
	Česká republika				Pardubický kraj			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Sňatky celkem	52 567	54 470	54 870	45 415	2 450	2 648	2 552	2 184
Sňatky podle pořadí								
ženich								
první sňatek	40 038	41 316	41 606	33 814	1 936	2 047	1 990	1 660
druhý a další sňatek	12 529	13 154	13 264	11 601	514	601	562	524
nevěsta								
první sňatek	40 336	41 592	41 724	33 974	1 943	2 042	2 003	1 662
druhý a další sňatek	12 231	12 878	13 146	11 441	507	606	549	522
Sňatky podle státního občanství								
ženich								
s českým státním občanstvím	49 468	51 282	51 225	42 874	2 344	2 550	2 449	2 107
s cizím státním občanstvím	3 099	3 188	3 645	2 541	106	98	103	77
nevěsta								
s českým státním občanstvím	50 128	51 779	51 707	43 124	2 378	2 543	2 439	2 094
s cizím státním občanstvím	2 439	2 691	3 163	2 291	72	105	113	90
Průměrný věk při sňatku								
ženich	36,2	36,4	36,8	37,5	35,2	35,3	35,8	36,4
nevěsta	33,2	33,5	33,9	34,5	32,2	32,6	33,0	33,7
Průměrný věk při prvním sňatku								
ženich	32,3	32,5	32,7	33,1	31,8	31,8	32,0	32,3
nevěsta	29,6	29,9	30,1	30,5	29,0	29,1	29,5	29,8
Sňatky na 1 000 obyvatel	5,0	5,1	5,1	4,2	4,7	5,1	4,9	4,2

V relativním vyjádření (po přepočtu na 1 000 obyvatel) dosáhla sňatečnost v Pardubickém kraji v průměru let 2016 až 2020 hodnoty 4,74 ‰, což byla třetí nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání (celorepublikový průměr činil 4,86 ‰). Uvnitř kraje byly rozdíly ve sňatečnosti minimální.

KOMENTÁŘ

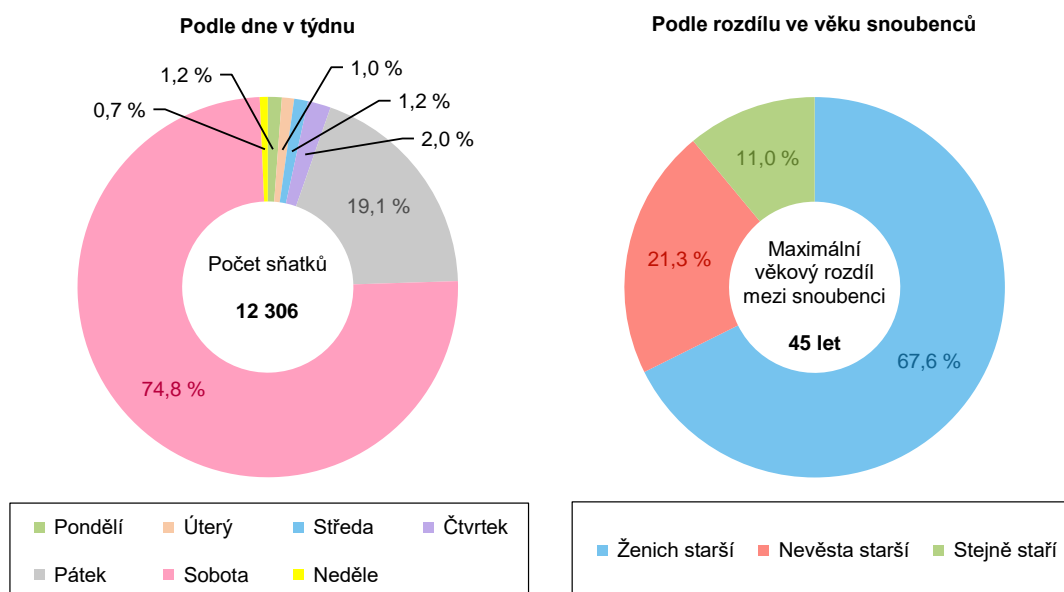
Nejvíce sňatků na 1 000 obyvatel měl okres Svitavy (4,82), nejméně měly okresy Pardubice a Ústí nad Orlicí (oba 4,71). Krajské hodnotě se nejvíce přiblížil okres Chrudim (4,75 ‰).

Sňatky podle věku snoubenců v Pardubickém kraji v úhrnu let 2016 až 2020

Podíl snoubenců **mladších 30 let** postupně klesá. Zatímco v úhrnu let 2001 až 2005 patřilo do této věkové kategorie 76,3 % ze všech nevěst v kraji a 61,8 % ze všech ženichů v kraji, v úhrnu let 2016 až 2020 můžeme do této věkové kategorie zařadit již pouze 50,1 % nevěst a 34,0 % ženichů v kraji. Naopak snoubenců ve věkové kategorii **50 let a více** přibývá. V letech 2016 až 2020 spadalo do této věkové kategorie 6,2 % nevěst a 9,6 % ženichů v kraji, což byl oproti úhrnu let 2001 až 2005 znatelný nárůst (u nevěst o 3 procentní body, u ženichů o 3,8 procentního bodu).

Sňatky v Pardubickém kraji v úhrnu let 2016 až 2020

KOMENTÁŘ

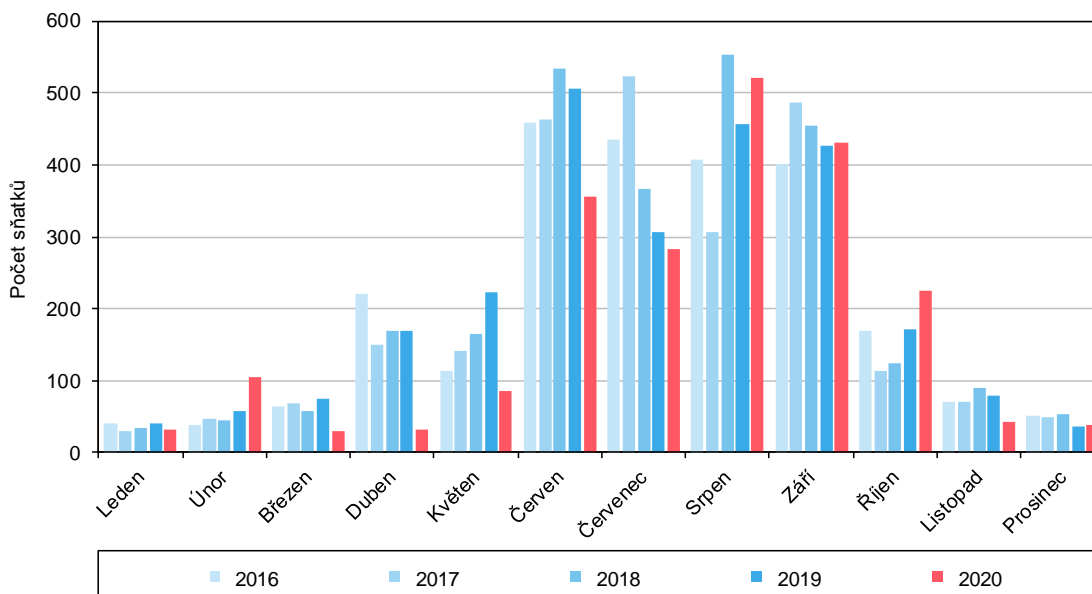
Mírně roste také podíl nově uzavřených manželství, ve kterých je **nevěsta starší než ženich**. V úhrnu let 2001 až 2005 byla nevěsta starší u necelé pětiny sňatků v kraji (19,5 %). V úhrnu let 2016 až 2020 se již podíl sňatků, ve kterých byla nevěsta starší, dostal přes hranici dvacet jedna procent (21,3 %).

V letech 2016 až 2020 byl v kraji **maximální věkový rozdíl mezi snoubenci** 45 let. V tomto případě byl starším ze snoubenců ženich. V případech, kdy byla nevěsta starší než ženich, byl maximální věkový rozdíl mezi snoubenci 34 let.

Průměrný věk snoubenců stále roste. V roce 2020 dosáhl průměrný věk nevěsty v kraji 33,7 let, což bylo o 2,1 roku více než v roce 2011. Průměrný věk ženicha dosáhl 36,4 let a byl o 1,7 roku vyšší než v roce 2011. V mezikrajském srovnání se kraj v roce 2020 prezentoval třetím nejnižším průměrným věkem nevěst i ženichů. V úhrnu let 2016 až 2020 byl průměrný věk snoubenců o něco nižší. Průměrný věk nevěsty činil 32,7 let a průměrný věk ženicha 35,5 let. Podle dat za rok 2020 uzavíraly ženy v kraji svůj první sňatek v průměru ve 29,8 letech, muži ve 32,3 letech. Průměrný věk ženy při prvním sňatku byl třetí nejnižší v mezikrajském srovnání, průměrný věk muže při prvním sňatku druhý nejnižší. V úhrnu let 2016 až 2020 činil v kraji průměrný věk ženy při prvním sňatku 29,2 let a u muže 31,9 let.

Z celkového počtu 12 306 sňatků uzavřených v kraji v letech 2016 až 2020 připadala většina na soboty (74,8 %). Naopak nejméně oblíbeným **dnem pro pořádání svatby** byla neděle, kterou si pro svoji svatbu vybralo pouze 0,7 % snoubenců v kraji. Jako nejoblíbenější všední den pro pořádání svatby vychází pátek, na který připadalo 19,1 % ze všech sňatků v kraji. Ostatní všední dny si volilo jako den svého sňatku jen minimum snoubenců.

Sňatky v Pardubickém kraji podle měsíců v letech 2016 až 2020

V úhrnu let 2016 až 2020 se 70,5 % ze všech sňatků v Pardubickém kraji uskutečnilo v období od začátku června do konce září. **Podle měsíce v roce** připadalo nejvíce sňatků na měsíc červen (18,8 %), dále následovaly měsíce srpen (18,2 %), září (17,9 %) a červenec (15,6 %). Naopak

KOMENTÁŘ

nejnižší počet sňatků byl uzavřen v měsíci lednu (1,4 %). V roce 2020, který byl specifický díky různým opatřením proti šíření nemoci covid-19, připadalo v kraji nejvíce sňatků na měsíc srpen (23,8 %), dále následovaly měsíce září (19,7 %) a červen (16,3 %). Nejnižší počet sňatků byl zaznamenán v měsíci březnu (1,4 %).

Rozvody v ČR a Pardubickém kraji

	Česká republika				Pardubický kraj			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Rozvody celkem	25 755	24 313	24 141	21 734	1 327	1 120	1 117	1 012
Rozvody podle pořadí								
muži								
první	20 787	19 677	19 506	17 612	1 087	920	917	815
druhý	4 388	4 094	4 098	3 625	211	182	170	176
třetí a další	580	542	537	497	29	18	30	21
ženy								
první	20 957	19 774	19 797	17 685	1 065	929	922	826
druhý	4 236	4 053	3 840	3 607	233	164	172	163
třetí a další	562	486	504	442	29	27	23	23
Průměrný věk při rozvodu								
muži	44,6	44,8	45,1	45,5	44,3	44,1	44,9	45,2
ženy	41,6	41,9	42,1	42,6	41,6	41,4	42,1	42,3
Průměrný věk při prvním rozvodu								
muži	43,0	43,2	43,5	43,9	42,8	42,5	43,2	43,6
ženy	40,3	40,6	40,9	41,2	40,2	40,2	41,1	41,0
Průměrná délka trvání manželství při rozvodu	13,2	13,4	13,5	13,7	13,4	13,5	13,9	14,2
Úhrnná rozvodovost (%)	47,2	44,8	44,8	40,6	50,2	42,8	42,5	39,0
Rozvody na 1 000 obyvatel	2,4	2,3	2,3	2,0	2,6	2,2	2,1	1,9

Podle údajů Ministerstva spravedlnosti ČR se v Pardubickém kraji nechalo v roce 2020 rozvést 1 012 manželských párů, což byl nejnižší **počet rozvodů** za dobu existence kraje (od roku 2000). V roce 2020 se rozvody v kraji podílely na celkovém počtu rozvodů v ČR 4,7 %. V celé ČR bylo rozvedeno celkem 21 734 manželských párů, což byl nejnižší počet od roku 1971. Počty rozvodů mírně klesají dlouhodobě, úbytky však nejsou každoroční. Na nižším počtu rozvodů v roce 2020 se mohla podepsat také omezená činnost soudů v době nouzového stavu. Nicméně nižší počet rozvodů můžeme zaregistrovat také v úhrnu posledních pěti let (2016 až 2020), kdy bylo v kraji rozvedeno o 592 manželských párů méně než v úhrnu let 2011 až 2015 (v letech 2016 až 2020 skončilo rozvodem 5 747 manželství).

V relativním vyjádření (**po přepočtu na 1 000 obyvatel**) dosáhla rozvodovost v Pardubickém kraji v průměru let 2016 až 2020 hodnoty 2,21 ‰, což byla pátá nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání a zároveň hodnota mírně pod republikovým průměrem (ten činil 2,28 ‰). V rámci okresů Pardubického kraje evidujeme nejvyšší počet rozvodů na 1 000 obyvatel v okrese Pardubice (2,46), naopak nejnižší v okrese Chrudim (2,01). V okrese Ústí nad Orlicí byl zaznamenán v průměru let 2016 až 2020 vyšší počet rozvodů na 1 000 obyvatel (2,14) než v okrese Svitavy (2,10).

Úhrnná rozvodovost, která vyjadřuje úroveň rozvodovosti manželství, čili jaký podíl původně uzavřených manželství se rozvede (dává do poměru rozvody ke sňatkům, ze kterých pocházejí),

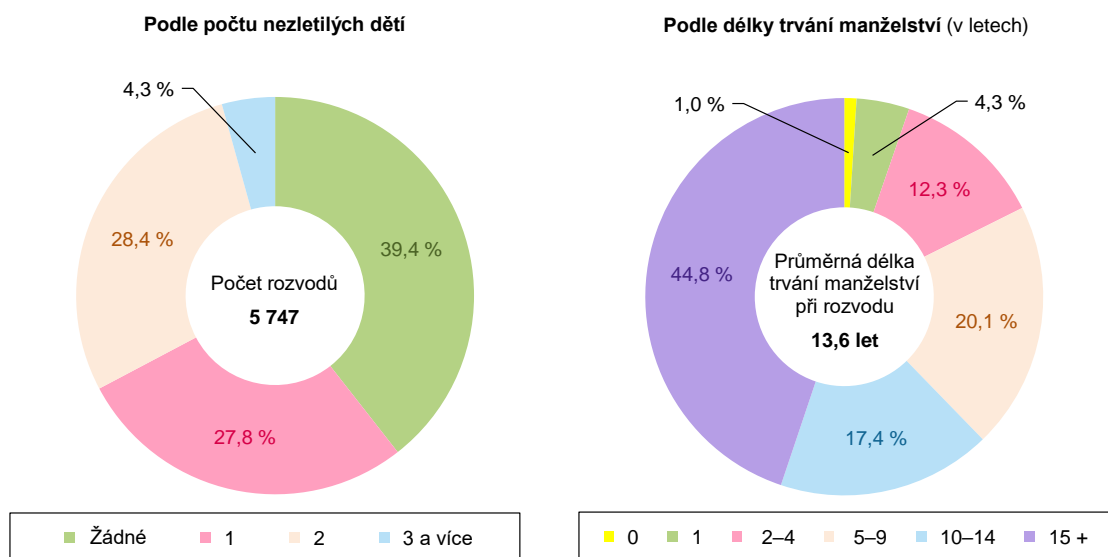
KOMENTÁŘ

se v letech 2011 až 2020 pohybovala na území celé ČR v rozmezí od 40,6 % do 47,8 %. V Pardubickém kraji byl v letech 2011 až 2020 zaznamenán vyšší rozptyl. Úhrnná rozvodovost se v kraji pohybovala v rozmezí od 39,0 % do 50,2 %, přičemž nejnižší hodnoty bylo dosaženo v roce 2020 (obdobně jako na území celé ČR).

Většina žen i mužů v kraji se účastnila rozvodového řízení poprvé (81,5 % žen a 81,7 % mužů). Pro 16,2 % žen a mužů platilo, že se rozváděli podruhé a pro 2,3 % žen a 2,1 % mužů byl jejich rozvod třetím nebo vyšším v pořadí (data za úhrn let 2016 až 2020).

Mezi rozvedenými manželstvími v kraji převažovala v úhrnu let 2016 až 2020 **manželství s nezletilými dětmi**. Tato manželství tvořila 60,6 % ze všech rozvedených manželství, což bylo o 0,3 procentního bodu více než v úhrnu let 2011 až 2015. V kraji byl v úhrnu let 2016 až 2020 zaznamenán čtvrtý nejvyšší podíl rozvodů s nezletilými dětmi mezi všemi kraji v ČR (60,6 %), přičemž nejvyšší podíl těchto rozvodů měl Středočeský kraj (61,9 %) a naopak nejnižší Hlavní město Praha (52,9 %).

Rozvody v Pardubickém kraji v úhrnu let 2016 až 2020

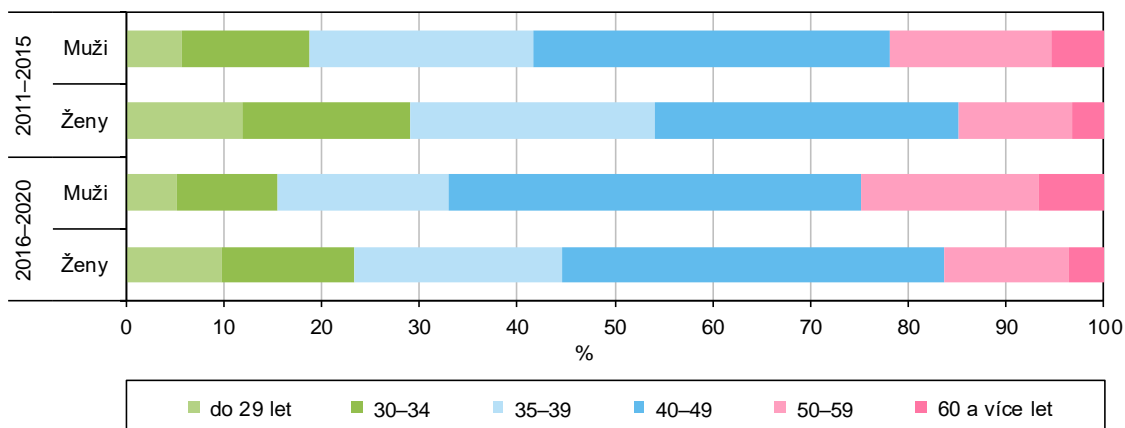
Mezi lety 2011 až 2020 došlo také k prodloužení **průměrné délky trvání manželství**. Na úrovni Pardubického kraje se průměrná délka trvání manželství (při rozvodu) zvýšila z 13,5 roku v roce 2011 na 14,2 roku v roce 2020. Na území celé ČR byl nárůst velmi podobný (z 12,9 roku na 13,7 roku). V úhrnu let 2016 až 2020 byla průměrná délka trvání manželství při rozvodu v kraji 13,6 let a na území celé ČR 13,4 let. Většina z rozvedených manželských párů se nechala rozvést po deseti nebo více letech trvání manželského svazku (v kraji 62,3 %, v celé ČR 61,3 %). Naopak 5,3 % rozvodů v kraji, respektive 4,3 % rozvodů v ČR, spadalo v úhrnu let 2016 až 2020 do kategorie rozvodů, které proběhly do dvou let od sňatku.

Průměrný věk při rozvodu se stále zvyšuje. V roce 2020 dosáhl průměrný věk rozvádějících se žen v kraji 42,3 roku, což bylo o 2,5 roku více než v roce 2011. Průměrný věk rozvádějících se mužů v kraji byl i díky jejich obecně pozdějšímu vstupu do manželství vyšší. V roce 2020 činil 45,2 roku,

KOMENTÁŘ

tj. o 2,6 roku více než v roce 2011. V úhrnu let 2016 až 2020 byl průměrný věk rozvádějících se žen i mužů o něco nižší. Průměrný věk žen dosahoval při rozvodu 41,6 roku a průměrný věk mužů 44,4 roku. V roce 2020 činil **průměrný věk při prvním rozvodu** ženy 41,0 let a u muže 43,6 let. V úhrnu let 2016 až 2020 byl průměrný věk ženy v kraji při prvním rozvodu 40,4 let a průměrný věk muže 42,8 let.

Rozvody podle pohlaví a věku v Pardubickém kraji v období let 2011 až 2020

Věková struktura rozvádějících se žen a mužů se postupně mění. Zatímco v úhrnu let 2011 až 2015 bylo téměř třicet procent (29,1 %) ze všech rozvádějících se žen v kraji ve věku do 35 let, v úhrnu let 2016 až 2020 to nebyla již ani čtvrtina (23,4 %). Naopak zastoupení žen, jimž bylo 50 let nebo více se zvyšuje. V úhrnu let 2011 až 2015 se 50leté nebo starší ženy podílely na rozvodech v kraji 14,8 %, v úhrnu let 2016 až 2020 již 16,4 %. Stejný trend platil také pro muže. V úhrnu let 2016 až 2020 se muži do 35 let podíleli na rozvodech v kraji 15,4 %, což bylo o 3,3 procentního bodu méně než v úhrnu let 2011 až 2015. Na muže 50leté nebo starší připadala v úhrnu let 2016 až 2020 téměř čtvrtina rozvodů v kraji, přesněji 24,8 %, což bylo o 2,9 procentního bodu více než v úhrnu let 2011 až 2015.

Více informací naleznete pod odkazy:

- [Demografická ročenka krajů](#) (publikace ČSÚ)
- [Vývoj obyvatelstva České republiky](#) (publikace ČSÚ, do roku 2018 s daty za kraje)
- [Vývoj obyvatelstva v krajích České republiky](#) (publikace ČSÚ, vychází od roku 2018)
- [Veřejná databáze ČSÚ](#) (odkaz na historická data o obyvatelstvu)

Kontakt:

Oddělení informačních služeb KS ČSÚ v Pardubicích

Mgr. Bc. Aleš Trpík, Tel: 466 743 415, E-mail: ales.trpik@czso.cz

Ing. Hedvika Fialová, Tel.: 466 743 418, 737 857 459, E-mail: hedvika.fialova@czso.cz